

ΕΘΝΙΚΟ ΚΑΙ ΚΑΠΟΔΙΣΤΡΙΑΚΟ ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΑΘΗΝΩΝ
ΦΙΛΟΣΟΦΙΚΗ ΣΧΟΛΗ
ΤΜΗΜΑ ΦΙΛΟΣΟΦΙΑΣ-ΠΑΙΔΑΓΩΓΙΚΗΣ-ΨΥΧΟΛΟΓΙΑΣ

ΠΜΣ «Θεωρία, Πράξη και Αξιολόγηση του Εκπαιδευτικού Έργου»
Κατεύθυνση «Ειδική Αγωγή»

ΤΙΤΛΟΣ ΔΙΠΛΩΜΑΤΙΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ: «Εκπαίδευση παιδιού με Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος (ΔΑΦ) σε Ανώτερες Γνωστικές Λειτουργίες (Προηγμένες Δεξιότητες Θεωρίας του Νου και άλλες Πραγματολογικές Πτυχές του Λόγου)»

ΕΠΟΠΤΡΙΑ: Καθ. Αγγελική Γενά

Συν-επιβλέποντες: Εριφύλλη Τσιρέμπολου και Πέτρος Γαλάνης

Μεταπτυχιακή φοιτήτρια: Ελένη Ναβροζίδου

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

Τα άτομα με ΔΑΦ εμφανίζουν ελλείμματα σε ανώτερες γνωστικές λειτουργίες που περιλαμβάνουν προηγμένες δεξιότητες Θεωρίας του Νου (ΘτΝ), καθώς και άλλες πραγματολογικές δεξιότητες, οι οποίες επηρεάζουν την ικανότητα τους να προσαρμόζονται σε καταστάσεις κοινωνικής αλληλεπίδρασης. Σκοπός της παρούσας πιλοτικής έρευνας ήταν η εκπαίδευση ενός αγοριού σχολικής ηλικίας και με διάγνωση ΔΑΦ, στην αναγνώριση και κατανόηση τριών πραγματολογικών πτυχών του λόγου και ειδικότερα των Κοινωνικών Ολισθημάτων, των Συγκεκαλυμμένων Αιτημάτων και της Κοινωνικής Συλλογιστικής. Η αποτελεσματικότητα της συμπεριφορικής-αναλυτικής παρέμβασης, η οποία περιελάμβανε τμηματική βοήθεια, παροχή προτύπου προς μίμηση και κοινωνική ενίσχυση, αξιολογήθηκε μέσω ενός πειραματικού σχεδιασμού με πολλαπλές γραμμές βάσης.

Από την ανάλυση των ποσοτικών δεδομένων, που συλλέχθηκαν μέσω άμεσης παρατήρησης, διαπιστώθηκε σημαντική βελτίωση στην επίδοση του συμμετέχοντα και στις τρεις εξαρτημένες μεταβλητές της έρευνας, καθώς και διατήρηση των κερκτημένων της παρέμβασης κατά τον επανέλεγχο. Αν και απαιτείται περαιτέρω διερεύνηση, τα έως τώρα δεδομένα καταδεικνύουν πως οι εν λόγω δεξιότητες μπορούν, ενδεχομένως, να αντιμετωπιστούν ως ένα σύνολο συντελεστικών μορφών συμπεριφοράς. Δηλαδή, οι συγκεκριμένες προηγμένες δεξιότητες ΘτΝ μπορούν να αντιμετωπιστούν ως αντιδράσεις που μεταβάλλονται, όχι μόνο ως αποτέλεσμα της αναπτυξιακής ωρίμασης του παιδιού, αλλά μέσω συστηματικών παρεμβάσεων. Με άλλα λόγια, συνιστούν απότοκο συντελεστικής μάθησης.

Λέξεις Κλειδιά: Διαταραχή Αυτιστικού Φάσματος, Θεωρία του Νου, Πραγματολογικές Δεξιότητες, Εφαρμοσμένη Ανάλυση της Συμπεριφοράς